

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Auditor ISO 14001		7.2.0613	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Katedra Ekonomiki Przedsiębiorstw			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Chemii	Ochrona środowiska	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Małgorzata Szymańska-Brakłowska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1	
Wykład, Ćw. audytoryjne		zajęcia: 15 godzin	
Sposób realizacji zajęć		wykład - 7,5 godz.	
zajęcia w sali dydaktycznej		ćwiczenia audytoryjne - 7,5 godz.	
Liczba godzin		konsultacje 2 godz.	
Ćw. audytoryjne: 8 godz., Wykład: 7 godz.		praca własna studenta 8 godz.	
		RAZEM: 25 godz. - 1 ECTS	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - - ćwiczenia audytoryjne – analiza tekstów z dyskusją - - ćwiczenia audytoryjne – analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - - ćwiczenia audytoryjne – dyskusja - - ćwiczenia audytoryjne – praca w grupach - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę - wykonanie pracy zaliczeniowej	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne: Wykład - patrz treści programowe	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			
Sposób weryfikacji wiedzy i umiejętności:			
Napisanie przez studenta pracy zaliczeniowej (K_OŚI_W08; K_OŚI_W09; K_OŚI_U12)			
Sposób weryfikacji kompetencji społecznych:			
Obserwacja studenta na zajęciach, ocena jego samodzielności, zdolności do pracy w grupie, aktywności na zajęciach oraz korzystania z konsultacji (K_OŚI_K05)			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
Brak			
B. Wymagania wstępne			
Znajomość podstawowych zagadnień z zakresu ochrony środowiska			
Cele kształcenia			
Cel ogólny: zapoznanie studentów z systemem zarządzania środowiskowego opartego na normie ISO 14001.			
Cele szczegółowe: przedstawienie teoretycznych podstaw zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001 w przedsiębiorstwie, omówienie			

normy, audit systemu (norma ISO 19011), omówienie przykładów sytuacji audytowych, certyfikacja systemu zarządzania środowiskowego.

Treści programowe

A. Problematyka wykładu;

1. Zarządzanie środowiskowe, systemy zarządzania środowiskowego – geneza, wprowadzenie teoretyczne (podstawowe zagadnienia), obszary zarządzania środowiskowego, systemy zarządzania środowiskowego, programy prośrodowiskowe.
2. System zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001 – istota, terminologia, polityka środowiskowa, aspekty środowiskowe, wdrażanie i funkcjonowanie, koszty i korzyści systemu zarządzania środowiskowego.
3. System zarządzania środowiskowego według normy ISO 14001 – audit (norma ISO 19011), certyfikacja systemu zarządzania środowiskowego.

B. Problematyka ćwiczeń warsztatowych;

Praktyczne zastosowanie wiedzy dotyczącej wymagań normy ISO 14001, wymagań normy ISO 19011 przy analizie przypadków, analiza zdarzeń krytycznych i symulacjach auditowych.

Część wykładu prowadzona jest w formie tradycyjnej, druga część w formie warsztatowej. Zajęcia prowadzone są w formie blokowej.

Istnieje możliwość podejścia do egzaminu zewnętrznego i uzyskanie certyfikatu audytora wewnętrznego systemu zarządzania środowiskowego wg ISO 14001 we współpracy z BVQI.

Wykaz literatury

Literatura wykorzystywana podczas zajęć (wszystkie pozycje i materiały dostępne u prowadzącej):

1. Borys T., Rogala P. (red.), Doskonalenie sformalizowanych systemów zarządzania, Difin, Warszawa, 2011.
2. Łunarski J (red), Systemy zarządzania środowiskowego, Wydanie II, Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, Rzeszów 2009.
3. Poskrobko B., Poskrobko T., Zarządzanie środowiskiem w Polsce, PWE, Warszawa 2012.
4. Szymańska-Brałkowska M., Malinowska E., Zarządzanie środowiskowe jako droga do doskonalenia działalności proekologicznej na przykładzie wybranych przedsiębiorstw ze Szwecji, [w:] Wybrane aspekty doskonalenia procesów i zmian w zarządzaniu operacyjnym, J. Łopatowska, G. Zieliński (red.), Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 2011, ISBN 978-83-7348-396-5.
5. Szymańska-Brałkowska M., Zieliński G., Możliwości doskonalenia w zarządzaniu jakościowym i środowiskowym w podmiotach gospodarczych, [w:] Wybrane aspekty doskonalenia procesów i zmian w zarządzaniu operacyjnym, J. Łopatowska, G. Zieliński (red.), Wydawnictwo Politechniki Gdańskiej, Gdańsk 2011, ISBN 978-83-7348-396-5.B.

Literatura uzupełniająca:

1. Poskrobko B. (red), Zarządzanie środowiskiem w Polsce, PWE, Warszawa 2007.
2. Ciechanowicz-McLean J., Prawo ochrony i zarządzania środowiskiem, Difin, Warszawa 2015.

Kierunkowe efekty kształcenia

- K_OŚI_W08 Wyjaśnia mechanizmy powstawania gospodarczej i konsumpcyjnej presji na środowisko oraz rozpoznaje możliwości jej ograniczania z wykorzystaniem najnowszej wiedzy i osiągnięć nauki
- K_OŚI_W09 Opisuje metody, techniki i narzędzia pozwalające na racjonalne wykorzystywanie, kształtowanie i odtwarzanie zasobów naturalnych
- K_OŚI_U12 Wykorzystuje instrumenty ochrony środowiska, w tym koncepcję zrównoważonego rozwoju, w komunikowaniu się z otoczeniem społeczno-gospodarczym
- K_OŚI_K05 Identyfikuje poziom swojej wiedzy i umiejętności, wykazuje potrzebę aktualizowania wiedzy o środowisku i jego ochronie, wykazuje potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego

Wiedza

Student wyjaśnia mechanizmy powstawania gospodarczej i konsumpcyjnej presji na środowisko oraz rozpoznaje możliwości jej ograniczania z wykorzystaniem najnowszej wiedzy i osiągnięć nauki; opisuje podstawowe metody, techniki i narzędzia pozwalające na racjonalne wykorzystywanie, kształtowanie i odtwarzanie zasobów naturalnych; opisuje podstawowe zasady ochrony środowiska z punktu widzenia ekonomii, zarządzania zasobami środowiska oraz wymienia ogólne aspekty działalności gospodarczej podmiotów

Umiejętności

Student planuje i prowadzi systematyczny zbiór danych o stanie środowiska wykorzystując informacje z różnych źródeł (w tym elektronicznych); wykorzystuje instrumenty ochrony środowiska, w tym koncepcję rozwoju zrównoważonego, w komunikowaniu się z otoczeniem społeczno- gospodarczym; samodzielnie przygotowuje i wygłasza prezentację szczegółowych zagadnień z zakresu ochrony środowiska oraz uczestniczy w ukierunkowanej dyskusji z wykorzystaniem języka naukowego.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student identyfikuje znaczenie zdobytej wiedzy i umiejętności dla osiągnięcia rozwoju zrównoważonego we wszystkich jego aspektach (społecznych, ekonomiczno-gospodarczych i środowiskowych).

Kontakt

m.bralkowska@ug.edu.pl, tel. 58 5231134